

Analogowe układy scalone II

Sygnalizator temperatury

Celem ćwiczenia jest zbudowanie układu elektronicznego, który sygnalizuje przekroczenia zadanej przez użytkownika temperatury. Do zbudowania układu wykorzystany zostanie półprzewodnikowy czujnik temperatury LM35 oraz komparator napięcia LM393.

Wykonanie ćwiczenia

Ćwiczenie wykonywane jest przy użyciu makiety opisanej w instrukcji „Analogowe układy scalone”. Czujnik LM35 i układ LM393 zawierający dwa komparatory napięcia zasilane są napięciem +5V.

1. Badanie czujnika LM35

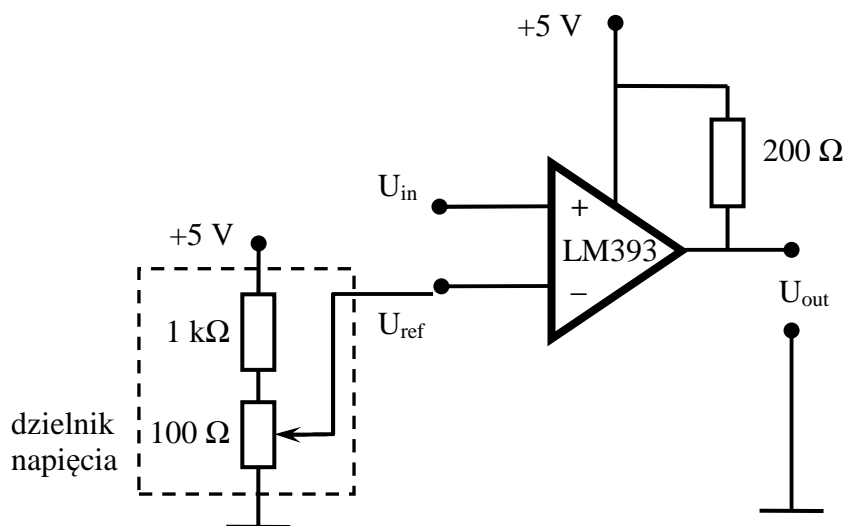
Układ LM35 to półprzewodnikowy czujnik temperatury, który dostarcza sygnału napięciowego o wartości proporcjonalnej do temperatury w skali Celsjusza. Współczynnik proporcjonalności wynosi $10 \text{ mV}/^\circ\text{C}$.

Aby sprawdzić działanie czujnika LM35 należy go zamontować w jednym z gniazd na układy scalone dostępnych na makiecie. Podłączyć zasilanie układu LM35 zgodnie z opisem podanym w Dodatku. Przy pomocy multimetru zmierzyć temperaturę otoczenia oraz maksymalną temperaturę, do jakiej można ogrzać czujnik ściskając go w palcach. Zanotować wskazania multimetru.

2. Badanie właściwości komparatora LM393

Wykorzystując opornik $1 \text{ k}\Omega$ oraz rezystor o oporze regulowanym w zakresie $0\text{-}100 \Omega$ zbudować dzielnik napięcia, który będzie źródłem napięcia referencyjnego (U_{ref}). Przy pomocy multimetru sprawdzić poprawność działania dzielnika.

Zbudować pozostałą część obwodu przedstawionego na Rys. 1. Opis nóżek układu LM393 podano w Dodatku. Zastosowanie opornika 200Ω pozwala na uzyskanie na wyjściu sygnałów TTL, którymi można sterować układy logiczne.

Rys. 1. Schemat układu do badania komparatora

Na wejście odwracające jednego z komparatorów układu LM393 podać napięcie referencyjne (U_{ref}) ze zbudowanego dzielnika napięcia.

Na wejście nieodwracające komparatora podać (U_{in}) sygnał trójkątny o składowej stałej równej 0 V, amplitudzie 1 V i częstotliwości ok. 100 Hz. Ten sam sygnał podać na kanał 1 oscyloskopu.

Do kanału 2 oscyloskopu podłączyć sygnał wyjściowy z komparatora (U_{out}) i zaobserwować (w trybie XY) zależność U_{out} od U_{in} dla ustalonej wartości U_{ref} . Wypełnić tabelę stanów komparatora.

	U_{out}
$U_{in} < U_{ref}$	
$U_{in} > U_{ref}$	

3. Sygnalizator temperatury

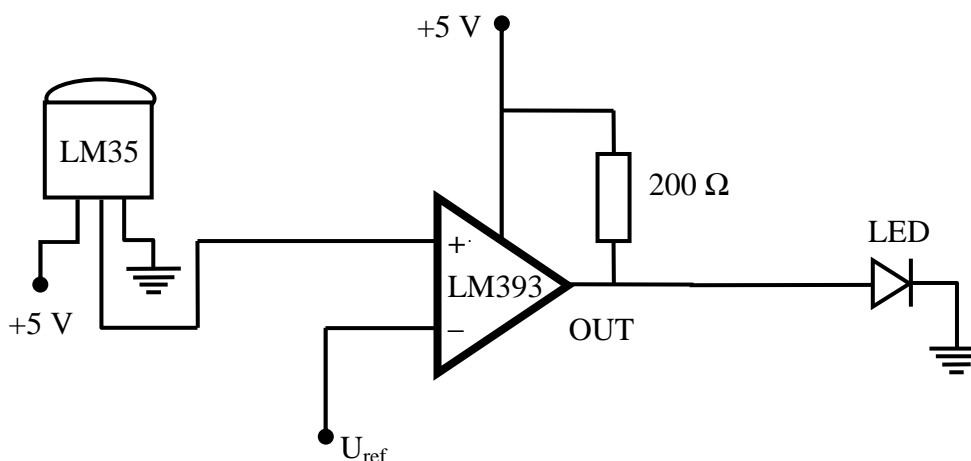
Zbudować przedstawiony na Rys 2 układ sygnalizatora temperatury. Układ powinien, poprzez zapalenie diody LED, wskazywać, że temperatura T mierzona przez czujnik osiągnęła wartość równą lub większą niż T_{min} .

Temperaturę T_{min} zadajemy poprzez odpowiednie ustawienia napięcia referencyjnego U_{ref} , ustalonego przy pomocy dzielnika napięcia.

Komparator porównuje napięcie referencyjne z proporcjonalnym do temperatury napięciem z czujnika LM35. Dioda LED1 sygnalizuje stan komparatora.

Uwaga!

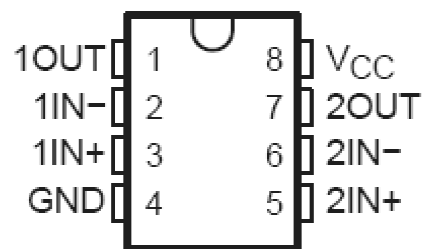
W celu łatwego sprawdzenia działania układu, temperaturę T_{min} należy ustawić 1-2 °C powyżej temperatury otoczenia.

Rys. 2. Schemat układu sygnalizacji temperatury.

Dodatek

LM 393 Low power dual voltage comparator

LM35 Precision Centigrade Temperature Sensor

